

PRZEDPŁATA:
Czwiercrocennie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr
na całe Prusy 2 Tal.

INSERATY:
1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości przy-
muje się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Dechera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Londyn, 2. Czerwca. — Na posiedzeniu w tej chwili odbytem izby niższej odpowiedział Palmerston na zapytanie Roebucka, że nie kongres paryski, ale każdy rząd swego komisarza wybrał do Księstw naddunajskich. Mac Gregor mówił przeciw rozrzutności na rzecz Grecyi, którą należałoby zmusić do zapłacenia długu. Na to odpowiedział Palmerston, że gwaranci nie pojedynczo, tylko wspólnie mają przystąpić do znaglenia Grecyi do zapłacenia długu. — Kanclerz skarbu wnosi o wysadzenie w przyszły piątek komisji, któraby zbadała wpływ na handel wybieranego cła zundowego.

Kopenhaga, 2. Czerwca. — Dziś zamknięto posiedzenia rady stanu. Nie załatwiono jeszcze kwestyi podanej przez rząd względem sprzedaży dóbr narodowych Hollenbeck, ponieważ na ostatnie posiedzenie wielu członków rady stanu nie przybyło.

Berlin, 4. Czerwca. — Najj. Pan raczył nadać szefowi statystyki ces. francuskiego ministerstwa handlu Legoyt order orła czerwonego 3 klasy, radcy handlowemu Scheder w Swidnicy i proboszczowi Grochtdries w Friedrichsdorfie powiecie Windenbrück order orła czerwonego 4 klasy, tudzież nauczycielowi Langner przy szkole żeńskiej w Jauer i nauczycielowi Hanke w Ober Graeditz, powszechną oznakę honorową.

Poczdham, 3. Czerwca. — Najj. cesarz rosyjski wyjechał dziś z rana wkrótce po północy i wraca do państw swoich.

Sanssouci, 3. Czerwca. — Najj. Pan po wysłuchaniu wczoraj referatów, pracował z prezesem ministerstwa, dał posłuchanie księciu Windisch-Graetz pożegnane.

Francya.

Paryż, 30. Maja. — Korespondent gazety nowopruskiej donosi. Wiadomość Monitora, że książka »Expedition de Crimée« przez Bazancourte nie nosi charakteru urzędowego, ma być balsamem na ranę rozdrażnionej Anglii. Bazancourte zadaje Anglii niejedną pigułkę, dość powiększoną. Zdaje się, że lord Cowley, poseł angielski, robił w tej mierze swe uwagi i zapewniają, że zagroził ogłoszeniem »tajemnic angielskich«. Co się tyczy książki, nie dla tego nadano jej charakter urzędowy, że cesarzowi była poświęcona, jak raczej dla tego, że zdziałacz jej ze strony ministerstwa do Krymu był wysłany celem podawania raportów. Samo się przez się rozumie, że książka ta tem większy będzie miała pokup.

Paryż, 31. Maja. — Wczoraj nadeszły ostatnie przesyłki zwierząt i narzędzi przeznaczonych na wystawę. Komisya przysięgłych zajęła się klasyfikowaniem ich. Spis zawierać będzie 5—6000 numerów.

— Powódź w Lionie jest okropna. Część miasta i całe okolice są pod wodą. Według dzisiejszego Monitora cesarz udał się do Lionu, aby przewodniczyć stowarzyszeniom utworzonym w tej mierze.

— Hrabia Orłów miał przed wyjazdem swym otrzymać od cesarza wielki krzyż legii honorowej brylantami osadzony.

— Królowa szwedzka oczekiwana tu lada dzień.

— Jenerał Edgard Ney wrócił 30. Maja z Petersburga. Miał on audyencyą u cesarza, który potem przydował w radzie ministrów.

— Podróż hrabiego Morny odroczone została do 24. albo 25. Czerwca.

— Kardynał Patrici oczekiwany tu 8. Czerwca.

— Cesarz uda się tego lata do Algieryi i ma stanąć na czele wyprawy przeciw Wielkiej Kabyli.

— Cały Paryż finansowy zajęty jest w tej chwili bankructwem bankiera pana Place. Uchodził on za jednę z najlepszych głów finansowych, za takiego przedstawił go cesarzowi niedawno hr. Morny. Przez upadek jego tracą tylko przyjaciele jego. Pan Place był pierwotnie malarzem, jak mówią, nie bez talentu.

(Kor. Cz.) Paryż, 26. Maja. — Historia krymska p. de Bazancourt jest mniej ciekawa niż sądziłem, bo jest zbyt urzędowa. Autor zakrył wiele rzeczy i oszczędził Anglików. Jenerałowie którzy wrócili z Krymu są szersi. Zapewniają oni, że gdyby nie był zachorował śmiertelnie marszałek de St. Arnaud, armia poszłaby zaraz po bitwie pod Alną do Sewastopola i byłaby go wzięta bez wielkiego oporu. Jenerał Canrobert biorąc komendę, nie odważył się na krok śmiały i dał się obalamucić przez lorda Raglana, dobrego może lorda ale mizernego jenerała. Oficerowie angielscy nie mieli najmniejszego wyobrażenia o wojnie i albo nie robili, albo się opóźniali. Pod Alną spóźnili się o dwie godziny. Bataliony szły albo naprzód albo w tył; manewra były zupełnie niepodobne.

Skończyła się wojna, ale Napoleon III. umie się podnosić w pokoju. Ufny w swą siłę, idzie on według dobrze zrozumianej polityki Francyi. Obraził on już Anglią zawierając pokój, obraził Rosyą odmawiając aliansu, obraził Piemont trzymając go na wodzy. Anglia zostaje urzędownie w aliansie z Francyją, a przez dzienniki stara się jej szkodzić, miotając obelgi na stolicę apostołską i strasząc zamieszczeniem spokojności we Włoszech. Debaty bardzo na to powstały. — Trudno przewidzieć, jaki będzie skutek małżeństwa królewicza pruskiego z królowną angielską. W Anglii polityka koronna przestała mieć wagę, ale polityka protestancka zachowała wagę ogromną. Słusznie czy nie słusznie, Times widzi intrygi francuskie w Egipcie. Artykuł tego dziennika jest ważnym z tego głównie powodu, że zapewnia, iż po opuszczeniu Turcyi przez wojska francuskie, Anglia dawny wpływ na wschodzie odzyska. Mnożą się nieporozumienia między Francyją a Anglią, ale Francya potrzebuje aliansu angielskiego, ustępuje, łagodzi, lub rzeczy tłómaczy. Francya wyrzekła się niemal wyprawy na Madagaskar; zobowiązała się przeprowadzić reformy we Włoszech i stara się teraz tłómaczyć że neutralność bandery, zawarowana w traktacie z dnia 30. Marca, nie może tylko obrócić się na korzyść Anglii. Ostatniemu przedmiotowi poświęca dziś artykuł w Constitutionnelu pan Granie de Cassaignac. Pisarz ten zawiadamia, że Francya i Anglia starają się aby Stany Zjednoczone przyjęły zasadę neutralności bandery.

Jakem się tego spodziewał, cesarz dał przeznaczenie dobroczynne składkom zebrany dla syna cesarskiego. Zrobiło to dobry efekt. Cesarz ma około siebie ludzi którzy go czasem kompromitują ale nie na długo. — Wczoraj w dzień Bożego Ciała, odbyły się procesye w kościołach albo w około kościołów. Na procesyi w około kościoła św. Magdaleny grała muzyka gidów. — Dnia 1. Czerwca będzie otworzoną w pałacu przemysłowym wystawa rólnicza. Mnóstwo pięknego bydła zagranicznego przeciąga przez ulice z dzwonkami u szyi. Pałac przemysłowy został pięknie urządzony; nigdy było nie miało tak wspaniałych stajni. W pośrodku pałacu zrobiono ogród. Rząd francuski ponosi koszt przewozu bydła przez Francyją i jego utrzymania. Wystawa będzie trwać dni dziesięć. Między przywiezionym bydłem znajduje się kilka sztuk polskich, należących jeżeli się nie mylę, do p. Ostaszewskiego z Galicyi.

Anglia.

Londyn, 30. Maja. — Poseł turecki Ali basza zamysła w następny poniedziałek opuścić Anglią.

— Wścigi konne w Derby są największą uroczystością ludu angielskiego, około 150,000 ludzi pospieszło do Derby, 20 mil odległego miasta od Londynu. Zakłady, jakie się tu odbywają, przechodzą wyobrażenie. Do pierwszego wścigu podpisało się 27, 3 wystąpiło. — 24 więc śiegało się. — Pierwsza nagroda wynosiła 40,000 tal. Ciekawą i zajmującą było rzecz widzieć, jak wszystkich widzów natężone oczy zwrócone były ku stronie, gdzie dobiegali mety jeźdźcy. 24 konie ścigające się przedstawiały szereg ścisńiony; twarda była walka w 3 minutach 1 1/2 mili angielskiej przebiegł! »Ellington«, własność admirała Harcourts odniósł zwycięstwo koni, po którym się tego niespodziewano, bo w roku przeszłym od słabszego został pobitym. Przytłumiony głos ludu rozległ się w wesoly śmiech i ukontentowanie, i w okamgnieniu widziano ze sto gołębi roznoszących wiadomość tę do Londynu.

— Dzienniki angielskie podają korespondencye z Krymu, które sięgają do 10. Maja. W obozie angielskim panuje wielkie nieukontentowanie z powodu rozkazu ministra wojny, że oficerskie konie nie będą na koszt rządu do Anglii przeprowadzane, i że zatem pozostawia się oficerom konie swoje na miejscu posprzedawać. Na Krymie nikt się nie spodziewał pokoju i gotowano się ówczesm na kampanią tegoroczną, a z tego powodu oficerowie angielscy, wielkim kosztem ponabawiali koni dla siebie, które teraz za bezcen zbyć muszą. Jenerał komenderujący Lüders pozwolił wprawdzie na aukcyje koni angielskich w obozie rosyjskim dla ułatwienia sprzedaży, atoli to nie zabrania, że wierzchowce po sto dukatów i drożej kupione, zbywają się za kilkadziesiąt rubli i tanięj. Ponieważ w obozie sprzymierzonych takiego rozporządzenia nie wydano, łatwo sobie wystawić oburzenie oficerów angielskich. Lord Panmure podał za powód, że kosztą przeprawy jednego konia z Krymu do Anglii, przenoszą wartość by też najdroższego wierzchowca.

Stosunki koleżeństwa między wojskami rosyjskimi, a wojskami sprzymierzonymi zawiązały się z wielką skwapliwością. Nie tylko jenerałowie naczelni ze sztabami, odwiedzają się nawzajem i wyprawiają sobie gonitwy, przeglądają wojsk i uczyły, ale i niżsi oficerowie i żołnierze gromadami całemi, chodzą do siebie nawzajem w odwiedziny. Przy kieliszku, gdy się usta rozwiążą, nieraz nasłuchają się sprzymierzeni od Rosyan, jak fałszywą obrali taktykę, oblegając Sewastopol, zamiast wstępny bojem uderzyć na nieprzyjaciela, zni-

szczonego moralnie i fizycznie. Rosyjanie sami to przyznają, jak niestychane ponieśli klęski przez pochody kilkasetmłowe, przez głód, trudy, niewygody i choroby.

W szczegółach donosi korespondent gazety Times z d. 10. Maja co następuje: „Armia francuska wsiada co dzień z pospiechem i hałasem na okręty, a Anglicy idą za jej przykładem w spokoju i powadze. Francuzi zapewniają że się wybierają na nową wyprawę do Afryki, albo do innej części ziemi, i nie sądzą, aby pokój obecny trwał dłużej jak dwa lata. Także i Rosyjanie cieszą się nadzieją, że wkrótce znowu przyjdzie do wojny, i nie tają się wcale z chęcią, żeby się najchętniej zmierzili z Austryakami. Ewakuacja Krymu odbywa się z taką szybkością, że nie będzie potrzeba na to sześciu miesięcy czasu, które traktat zawarował. Tatarzy tymczasem opowiadają zgrozy, jakiej zemsty dopuszczają się Rosyjanie na ich współziomkach, za to, że wojskom sprzymierzonym usługi świadczyli. Wielu miano obwiesić w Simferopolu, innych na wygnanie wskazać, innych na całe życie przeznaczyć do robót po drogach.

„Nie wiele też można liczyć na rosyjskie przyrzeczenia. Dowodem tego następujący wypadek. Książę Gagarin, który dowodzi na południowym brzegu Krymu, pokazywał się zawsze nader uprzejmym i grzecznym dla oficerów angielskich, konsystujących w Kerczu i w Jenikale i zachęcał ich do robienia wycieczek w piękne okolice półwyspu, oraz zapraszał do siebie, do głównej kwatery, do Kaffy. Jenerał angielski Windham korzystał z tych zaprosin, i wracając z Kerczu, zawinął do Kaffy. Atoli zaledwie wpłynął do portu, zdumiał się nie pomału, ujrawszy całą flotę kupieckich okrętów obłożonych kwarantanną. Rosyjanie bowiem, straciwszy Kercz, obrali Kaffę, za miejsce do odbywania kwarantany, chociaż oświadczyli, że z rozkazu cesarza, sprzymierzonym nie będą żadnych z tego powodu stawiali trudności.

„Jen. Windham zdziwił się jeszcze więcej, gdy wysiadłszy na ląd, musiał się sam poddać kwarantannie i został odprowadzony do osobnego domu i zamknięty za kraty żelazne. Napisał natychmiast do księcia Gagarin, który też pospieszył z oddaniem mu wizyty przed kratami, ale żałował, że instrukcje jego nie pozwalają mu żadnego robić wyjątku co do kwarantany. Pisał następnie do naczelnego woda, jenerała Lüders, ale i ten taką samą dał mu odpowiedź. Musiał się więc rzec wycieczki w głąb półwyspu krymskiego, ale oświadczył jenerałowi Gagarin, że radzi będzie swojemu wodzowi naczelnemu, aby nie wprzód opuścił Kertsz, aż wszystkie efekta armii angielskiej uprzątnione nie zostaną, bo inaczej toby i okręty do Kertszu zawijające, kwarantannie podlegać musiały. Wiadomo zaś, że jenerał Lüders wniósł do naczelną komendy angielskiej, przy ewakuacji Krymu, aby Anglicy najprzód Kertsz opuścili, dla spiesniejszego utworzenia komunikacji rosyjskich.

W niektórych pułkach pokazano się skorbut na nowo, chociaż wojsko dobrze jest żywione, dostając cztery razy na tydzień świeże mięso, dostatek jarzyn, a do peklowiny soku cytrynowego. Pomimo to, pokazują się u żołnierzy napęcznienie podniebienia i dziąseł, i były przypadki, że w kilku godzinach po pokazaniu się tych symptomatów, żeby wypadły. Rozkazano więc co dzień dawać sok cytrynowy żołnierzom, aby zagrozić szerzeniu się skorbutu.

„Wycieczki w środek półwyspu są rzadsze, od czasu, jak obostrzono i ukrócono urlupy. Jenerał Codrington zwiędził pole bitwy pod Almą. Groby są nie naruszone i wielkimi kamieniami oznaczone. Napis Francuzów wyrity na wieży telegrafowej *La bataille d'Alma, 20. Sept. 1854* pozostał, tylko zamiast liczby 20, położono liczbę 8, jako datę wedle rosyjskiego kalendarza. Oficerowie rosyjscy odwiedzają nawzajem nasze obozy i to często z damami.

„Między Anglikami i Francuzami przychodziło parę razy do nieprzyjacielskich zakłóceń. Wina była po stronie Anglików, którzy nocą zbliżyli się do straży francuskich, które dla tego do nich ognia dały, w skutek czego raniono i zabito kilku. — Doświadczenia jakie tu robiono z likornami, wynalezionemi przez cesarza Napoleona (jest to rodzaj lekkich mosiężnych dział) pokazały się praktyczne, będzie to najlepsza artylerya lekka.

„Oficerowie rosyjscy twierdzą, że około tysiąca mieli dezertersów angielskich, co by się nie zgadzało z urzędowemi raportami naczelną komendy. Może być, że w tej liczbie są i majtkowie z prywatnych okrętów kupieckich.

Włochy.

Rzym, 24. Maja. — Wielki książę toskański i inni członkowie familii książęcej udali się wczoraj do Florency.

— Hr. Lichnowski, Cameriere segreto papieża puścił się w podróż do Niemiec, odwiedzi Wiedeń, Wrocław, Berlin i Kolonię.

— Z Turynu piszą pod dniem 27. Maja do Independance belge: Do przyjęcia jenerała del la Marmora wracającego z Krymu, czynią wielkie przygotowania. Miasto Genua ofiarowało 20,000 fr.

— Wiadomości z Rzymu donoszą, że hr. Colloredo po kilka razy konferował z hrabią Raynewalem; dotąd jeszcze nie przyszło do żadnego postanowienia względem wspólnego działania Austrii i Francji, i nie podano żadnej noty. Poselstwo francuskie w Rzymie zna dobrze prawdziwe swoje położenie, i wie, że jeżeli wspólnie z Austrią działać będzie, straci całkiem wzięcie swe u ludu, a nie skorzysta na powadze wpływu u rządu.

— Redaktor gazety kościelnej Armenia w Turynie wskazany został na 18 miesięcy więzienia i 2000 fr. kary za artykuł, w którym w sarkastycznych wyrazach rozwodzi się konstytucyą, co, jak wiadomo, wywołało niespokojność między studentami.

Hiszpania.

Z Madrytu piszą pod dniem 24. Maja: Publiczne ogłoszenie konstytucji nastąpi pewnie 30. Czerwca razem z odroczeniem kortezów do 1. Października.

— Przedaż dóbr w niektórych prowincjach baskijskich, mianowicie w Guipuzco postępuje bez trudności. W niektórych tylko miejscach stawa duchowieństwo na zawadzie.

— Wystąpienie ze służby publicznej ministra sprawiedliwości i wychowania publicznego i ministra marynarki jest bliskiem.

— Korespondent austriackiej gazety z Madrytu przypisuje wielką bardzo ważność karlistom i spodziewa się wkrótce reakcji. Partya, mówi on, która przywłaszczyła sobie nazwę postępu, działa nader oburzająco; partya ta, nazywająca się tolerancją, właśnie wszystkich tych, co nie są jej zdania, wtrąca do więzienia jak to, z 10 redaktorami różnych pism się stało. Minister prezydent czuje, że to oburza, i objeżdżał prowincje państwa w celu powzięcia je-

zyka, jakiego są one usposobienia, mianowicie nie ufa rząd prowincjom północnym, Aragonii, Nawarze, Catalonii, które od dawien dawna były siedliskiem partyi karlistowskiej, z którą harmonizowały.

— Naczelnik Karlistów Villalovin napadł na pocztę do Francji udającą się i zapewne uwiadomiony o tem, zdobył kufer, w którym znajdowało się 1000 uncy złota (80,000 franków).

— Z depeszy z Madrytu pod d. 29. Maja dowiadujemy się: Flota składająca się z 2 okrętów liniowych, 3 fregat, 2 korwet i 4 parowców, przeznaczoną jest wypłynąć w zatokę meksykańską.

Z Madrytu pod dniem 26. Maja piszą: minister sprawiedliwości i publicznego wychowania pan Arias Uria występuje z pewnością z ministerstwa; zajmie on wysokie stanowisko prawne. Następca jego będzie albo pan Jose Olozaga, albo pan Porlilla; mówią, że tak jeden jak drugi wystąpią energicznie przeciw nadużyciom duchowieństwa, na które pan Censia przez szpary patrzył.

— Rada ministrów zajmuje się szczerze środkami zaradzenia drożyznie żywności, z każdym dniem powiększającą się, postanowił sprzyjać przywozowi zboża ze zagranicy przez zniesienie cła wchodowego i przez inne ułatwienia. Port Malaga od d. 9. Maja otwartym jest wolnemu wchodowi zboża a to aż do 30. Czerwca.

— Z listu z Madrytu pod dniem 27. Maja dowiadujemy się: dawniejszy rządca Potugalii przybył 20. Maja do Tanger, gdzie go basza bardzo uroczysto przyjął.

— W niektórych miastach Aragonii aresztowano kilka osób znaczenia za to, że miały należeć do komplotu karlistów.

Grecya.

Ateny, 19. Maja. — Tusejszy dziennik urzędowy zamieszcza układ z 21. Kwietnia r. b. zawarty między Grecyą a Turcyą mający na celu przytłumienie napadów zabójców wałęsających się po nad granicami państwa.

Turcyą.

Z Konstantynopola 19. Maja piszą do Independance belge: Nie masz pan wyobrażenia, jakie zadziwienie sprawił układ z d. 15. Kwietnia między Francyą, Austryą i Anglią zawarty. Nikt się tego niespodziewał, ani ministrów, ani posłów.

— W przesłą sobotę powołano do porty patryarchów i najdostojniejszych z magnatów rozmaitych wyznań chrześcijańskich, jako i najpierwszych izraelitów, i zawiadomil ich minister spraw wewnętrznych o dekrete, powołujących tych z pośród nich, którzy wedle Hatti Humayum zasiadywać mają w radzie najwyższej w razach, gdy będą rozbiране pytania odnoszące się do sprawy rajas. Powołani do tej rady są: patryarcha grecki, patryarcha armeński, armeńsko katolicki patryarcha, wielki rabin, kanclerz łacinników i szef protestantów. Prócz tego powołała porta: dla katolickich Armeńczyków dyrektora jenerałnego mennicy Mihran Duza; dla Armeńczyków niepołączonych, dyrektora cesarskich fabryk prochu, p. Ovanes Dadian; dla greków księcia Stefana Vogoridesa dawniejszego księcia Samos; a dla Izraelitów p. Hatum młodszego. — Po zamianowaniu ich zaprowadzono ich do rady, i powiedziano im, że podług Hatti Humayum rajasowie są obowiązani do służby wojskowej, mogą się — atoli z niej uwolnić i stawić zastępcę. Mówiono także o podatku (poglównem), zastanawiając się nad środkami zastąpienia go innym.

— Przed niedawnym czasem prosił lord Stratford de Redcliffe sułtana w audyencji prywatnej, aby nie rozwiązywał kontyngentu tureckiego, ale raczej pozostawił go, jak dotąd, pod rozkazami oficerów angielskich od zawiązku owego dowodzących nim. Sułtan poznał ważność tego żądania i pojął, że idzie o to aby w własnym kraju miał wojsko, złożone wprawdzie z krajowców, ale mające na czele oficerów Anglików i dla tego w istocie zawisłe od Anglików. Odmówił przeto sułtan żądania. — Wiadomy proces w Warnie jeszcze nieskończony. — Najwyższa izba radców sprawiedliwości uznała śledztwo przedwstępne za niedostateczne i postanowiła nowe pod swym okiem, z powodu czego wszyscy świadkowie i Salich basza do Konstantynopola powołani zostali.

— Wedle ostatnich wiadomości z Naplusu był w kraju spokój, drogi bezpieczne dla podróżujących.

— Wedle depeszy podał Reszyd basza porcie memoriał ściągający się do pewnych zmian przy przewodzeniu Hatti Humayum.

— Podług gazety nowopruskiej gruchła wiadomość w Paryżu, że rząd francuski stanowczo zażądał przeprowadzenia w Turcyi zapowiedzianych reform i że Aali basza podał się do dymisji.

Kronika miejscowa.

Poznań, 4. Czerwca. — Onegdajszej nocy znów okrzyk gore! zbudził około godz. $\frac{1}{3}$ mieszkańców; pożar wybuchnął pod dachem jednego domu na przedmieściu Chwaliszewie. W pół godzinie atoli już ogień ugaszono, tak, że nawet część dachu została ocaloną. Trudno dotąd dociec zkąd wszczął się pożar.

— W zakładach chorych miejskich znajdowało się: kobiet 99, mężczyzn 63, razem 162 chorych. W miejskim lazarecie zaś znajdowało się 27 mężczyzn, 47 kobiet razem 74.

— W jednym z poprzednich numerów umieściliśmy z Bromberger Wochenblattu, że w skutek referatu, Najj. Pan rozporządził podczas swego ostatniego pobytu w Bydgoszczy, aby dobrze zachowujących się wychodźców dawniejszych polskich niewydalano z prowincji poznańskiej do Królestwa Polskiego. Poznańska niemiecka gazeta proste to podanie, że Najj. Pan ani zażądał ani otrzymał urzędowego referatu w tej mierze. Tylko przy obiedzie rozmawiał jeden z gości o rozporządzeniu naczelnego prezesa wydanem w skutek pierwszej amnestyi rosyjskiego cesarza i upatrywał w niej surowość niepotrzebną. Ponieważ głośno to mówił, przeto zwrócił uwagę Najj. Pana na ten przedmiot. Zastępca prezesa naczelnego widząc to, poczytał za rzecz stosowną objaśnić związek tego rozporządzenia z amnestyą i twierdził, że mylnie upatrują w tem rozporządzeniu wzywającym wychodźców do korzystania z amnestyi, ogólne wydalanie z prowincji poznańskiej, ponieważ nie doznał surowego obejścia lub przymusu żaden wychodźca polski, który się tu ożenił lub dawno osiadł i dobrze się zachowywał, i wielu innych również zostało wyjętych od tego rozporządzenia.

Ostrowo, 1. Czerwea. — Roboty ziemne około drogi zwirowej z Odalanowa do Ostrowa posunęły się bliżej do nas i jeszcze nie dostaje tylko około 2 mili, które trzeba wyrównać nasypem. Robotami temi kieruje budowniczy Eberstein. Niewiemy jak daleko posunięto budowę mostów w okolicy Odalanowa i zdaje nam się, że z nią wcale się nie spieszą. A chociaż z powodu niewielkich funduszy, robót tych całymi silami niepopierają, są przecież dobrodziejstwem i dla tej ludności, która przy nich jest zatrudniona. Mnóstwo także zgłasza się do roboty ludzi, że możnaby nimi pracujących pomnożyć o 4 razy więcej.

— Nasze targi zbożowe całkiem ustały, a kto potrzebuje zboża, zagnonym jest po nie jechać do Wrocławia. W polach zboża dobrze stoją, tak nawet że i gospodarze oddający się łatwo zwątpieniu, dziś nabierają otuchy. — Tutejscy spekulanci z ochotą kupują wełnę od okolicznych dziedziców i posunęli się nawet do dosyć wysokiej ceny, bo za niekłą tegoroczną wełnę płacili 90 tal. za centnar.

— Nasze szkoły elementarne zwiedza teraz kr. asesor rejencyjny Kägler i przekonywa się o ich stanie pod względem budowli. Jest to bardzo rzeczą potrzebną, bo bez tego dozoru budowle tego rodzaju rychlejszemby uległy zniszczeniu. Rzeczonemu asesorowi upominał nauczycieli, ażeby zwracali uwagę tych do kogo należy, na potrzebne pomniejsze reparacje, bo przedsięwzięte w czas chronią od gorszych i kosztowniejszych. I tak pokazało się przy jednej szkole, że do jej zbudowania użyto złe wypalonych cegły, pan asesor kazał więc tém większą dolożyć staranności na otynkowanie itd. W naszym powiecie bardzo mało jest szkół wybudowanych z cegły, najwięcej tylko stawiają z drzewa, bo niemasz materyałów i tak mało jest cegielni w powiecie że nawet na budynki popalone po miastach nie wystarczają, a cóż dopiero mówić o szkółkach. W Odalanowie, Granowie, Chwaliszewie i Sulmierzicach mnóstwo napaliło się domów, a dotąd stoją place puste, z powodu braku cegły. Gdyby np. chciano się zająć tym przemysłem i wiązano się w towarzystwa dla zespolenia sił i kapitałów, nietylko by wyświadczone wielkie dobrodziejstwo powiatowi, zbudzonoby uśpione żywioły tej przemysłowości, ale jeszcze same towarzystwa znaczneby odniosły korzyści. Czują to niektórzy mężowie u nas jak pan obrońca prawa Gembicki w Ostrowie, ale brak więcej takich ruchliwych, którzyby pomyśl raz powzięty w ruch wprowadzili. Do tego. jak do innych rzeczy potrzeba pierwszego początku, pierwszej podniety, przykładu dobrego i szczęśliwego; bo złe obmyślany odstręczyłyby znów na długi czas umysły ociężalsze; dla tego życzyliby należało, aby pierwsze towarzystwo miało na czele dobrych i energicznych organizatorów, którzyby wytrwałością i pomysłami umieli rzecz ułożoną utrzymać i szczęśliwie i korzystnie poprowazić.

Kcynia, 2. Czerwea. — W Kotomierzu nad wschodnią koleją, w powiecie bydgoskim ma być wystawiony piękny kościół ewangelicki, do którego plan przedłożono Najj. królówi podczas ostatniego jego w Bydgoszczy. — W skutek wysokich cen ziemniaków, pozwalali sobie przekupniarze fałszować miary. Jedno złe pociąga zwykle drugie. Nie dosyć, że panuje ścisk głodowy, z powodu niedostatku żywności, ale go powiększają jeszcze bardziej przemysłnicy, przekupniarze, którzy widząc chętnie kupujących, byle im co przedstawiono, zasadzają swe niecne spekulacje na pospiechu odbierających i niekontrolujących ich oszustwo. Policja więc na dwóch ostatnich targach zajęła się przejrzeniem miar i przekonała się, że do szefla brakowało nieraz 2 i 3 mece mierząc pomniejszymi miarami. W skutek tego nie tylko zagnono przekupniów do wynagrodzenia poszkodowanych, ale jeszcze wzięto ich w stósowne kary policyjne. — Nasi piekarze także zostali zagnani podać swe taksy na chleb i bułki i podług nich sprzedawać, inaczej będą brani w kary.

Piła, 31. Maja. — W Chodzieżu odbędzie się w tych dniach misya, którą urządził ojcowie Jezuiti. Gaz. niem. pozn. donosi, że i ewangelicy wizytatorowie tam zjadą i ze swęj strony także rozwijać będą czynność duchowną równocześnie.

Witkowo, w końcu Maja. — Zawdzięczamy tu urządzenie straży ogniowej burmistrzowi Press. Zapisano się do niej 250 obywateli z naszego miasta i podzielono ich na 7 oddziałów: 1) do sikawki 42, 2) do stągwi od wody 23, 3) do haków 27, 4) do drabek 27, 5) do siekier 6, 6) do koni zaprzężnych 12 i 7) do wemborków 110. Z siódmego oddziału wybiorą jeszcze ludzi do ratowania rzeczy. W d. 26. b. m. zgromadzili się członkowie straży w biurze magistratu, gdzie im statut odczytano, i podpisali się na nim, odebrawszy karty na dowód należenia do jakiego oddziału straży. Karty te wedle oddziału różnią się kolorami. Oprócz tego zapisał magistrat u lipskiego fabrykanta Jauka sikawkę za 300 tal., która się posługiwać będą w razie potrzeby z dawniejszą jeszcze niez użytą sikawką.

Listy z nad Orli.

LIST SIÓDMY.

Nie mam we zwyczajny czytywać feletonów. Pomijam zwłaszcza romanse cząstkowo w dziennikach umieszczane. Nie dziw się więc szanowny Redaktorze, że zaledwie parę razy rzucił okiem na powieść: Dwa bracia artyści, którą w twęj gazecie ogłaszałeś. Przeczytałem ją dopiero teraz, gdy wyszła osobno. Łatwiej tym sposobem przyszło mi i całość objąć i zdanie o wartości dzieła utworzyć. Zdanie to w kilku ci słowach udzielam. Pan L. P. znany już jest z kilku pism ulotnych. Pod przybranem nazwiskiem Bonawentura z Kochanowa wydał na naprzód »Wspomnienie o Kownie« a nieco później »Święcone czyli pałac Potockich«. W ostatnich zaś dwóch latach ogłosił »Szkic życia towarzyskiego miasta Warszawy« i »Zarysy towarzyskiego życia w XIX wieku«. Oba te dziełka naznaczone są literami, które poczynają rzeczywiste autora imię i nazwisko. Powieść niniejsza jest dalszym ciągiem powyższych wymienionych zarysów. Posiada te same wady i zalety. Pomysłowi głównemu nie zarzucić nie można. Dwa bracia artyści, jeden malarz, drugi muzyk, poczynają razem swe zawody, ale wnet odmiennie usposobienia w przeciwnie ich rozbijają kierunki. Malarz, cały swą sztuką zajęty, pracując mozolnie, opiera się pokusom świata, żyje cnotliwie, żeni się pomiernie ale szczęśliwie, i znajduje pokój i błogość

w cichem domowym swem kole nawet wtedy, gdy utraciwszy w obronie ojczyzny prawą rękę, przymuszony zostaje wyrzec się najmilszego sobie zajęcia i najświetniejszych nadziei. Przeciwnie muzyk, zdobywszy od razu swym talentem wstęp do modnego świata, rzuca się w wir namiętności, ulega wszystkim pokusom zepsutego wieku, przechodzi najrozmaitsze koleje świetnego awanturnictwa, aż nareszcie odczarowany, złamany cierpieniami, wraca do rodzinnej zagrody, by na rękę brata umrzeć w boleści i rozpacz. Rzeczą ta mogła być zajmująca, gdyby ją był autor należycie rozwinął. Ale powieść gra tu nader podrzedną rolę. Używa jej autor tylko na to, aby jako tako pospając swe wspomnienia z pierwszych czasów kongresowego królestwa i swe notatki z podróży po rozmaitych krajach. Nie przeczę, że i jedno i drugie mogło znaleźć tu miejsce, podnieść interes, ubarwić opowiadanie historycznym kolorem, urozmaicić opisami obcych krajów. Ale we wszystkim jest miara. Tu powieść nie tylko gnie się jak karyatida schyłona pod ciężarem dziejowych pomników, ale najczęściej niknie zupełnie pod natłokiem anegdot i obrazów, do głównej treści nie należących. Jest to raczej pamiętnik lub podróż niż powieść. Ztąd pochodzą najdziwniejsze przeskoiki, brak ciągu, na każdej niemal karcie należałoby położyć kreskę lub trzy gwiazdki, jak to czynią mozaikowi pisarze, którzy z urywków i najroznorodniejszych ułamków tworzą artykuły literackie do gazet. Za to jednak sownie nagradza obfitość szczegółów o czasach i znakomych osobach, które autor dobrze zapamiętał z młodości swojej. Pod tym względem najusilniej dziełko to zalecam każdemu, co na przeszłość narodową nieobojętnem spogląda okiem. Mniej zajmujące są szczegóły z podróży. Autor oprowadza swego artystę-malarza po zbiorach sztuki nagromadzonych w Dreźnie, Medyolanie, Genui, Wenecyi, Florencyi, Rzymie, i wylicza prostym katalogowym sposobem arcydzieła w nich zamknięte. To samo jeszcze dokładniej i obszerniej w każdym znajduje się przewodniku. Styl autora jest rzutki, barwny, a jasny. Znachodzą się przecież wyrażenia albo zbyt szumne albo nieznaczające. Dla odróżnienia Kanowy od Torwaldsena, autor powiada, że pierwszy wywoływał życie z marmuru, a drugi marmurem oblekał życie. Gdzie indziej mówi, że rewolucya jest rozczuchaną improwizacją. Zwracam uwagę na podobne usterki, bo myślę, że jeszcze niejednym piórem ten płodny autor nas obdarzy. Ma on ogromny zapas anegdot i wspomnień, ma łatwość pisarską, a przytem skwapliwość do pióra, jaka się często w późniejszym wieku rodzi, gdy po przebyciu mnogich przygód, po długich wędrówkach w kraju i zagranicą, zasiądzie kto na ustroniu i pocnie snuć swe pamiętki. Niech tylko autor nie sili się aby wszystko od razu wypowiedzieć, niech się chroni zbytecznego natłoku i zamieszania w opisach, scenach i anegdotach, które przytacza, niech za każdym wspomnieniem, nawijającem się pod pióro, dobrze rozważa, czy to byłoby na swoim miejscu. Odwieczne to reguły, a pisarzowi tak wyształconemu na klasycznej literaturze godzi się przypomnieć, co w tej mierze Horacy powiedział:

Nieraz w poważnych i wiele obiecujących utworach
szmat purpurowy obaczysz jeden i drugi przyszyty,
aby z daleka już świecił; otóż ci gaik lub oltarz
Djany opiszą, lub kręty ruczaj po miłych skaczący
niwach, lub Renu szerokie nurty i tęczę deszczową....
ślicznie!... lecz wcale nie w swoim miejscu....
A kto rozrzutnie w swem dziele rozmaitością szafuje,
ten domaluje delfina w lesie, a w morzu odyńca....
To zaś zasługa i wdziękiem będzie zaiste porządku,
aby już teraz powiedział wszystko co teraz ma mówić,
wiele zaś rzeczy na potem schował a teraz opuścił.

Wiersze te wyjmuję z nowego tłumaczenia Listów Horacyusza, które w tych dniach Dr. Marcelli Motty ogłosił. Podziwiam trud i wytrwałość, podziwiam głęboką znajomość obu języków, podziwiam świetne zwycięstwo nad tytuł trudnościami odniesione w tym przekładzie przez zasłużonego pisarza, który już poprzednio wzbogacił naszą literaturę jędrnym tłumaczeniem Bukolików Wirgilego i Satyr Horacyusza. Jedno tylko czynię zastrzeżenie. Nie trzeba myśleć, iżby podobny przekład wierszem bezrymowym i rytmem dotąd nieprzyswojonym naszej poezyi dokonany miał wykluczyć albo nawet zastąpić dobre tłumaczenia wierszem rymowym, nie przechodzącym trzynastu zgłosek. Literalny przekład, ściśle odbijający zewnętrzną oryginału powłokę, może być wielką pomocą dla uczących się, a chluba i rozkoszą dla uczonych. Ale między temi dwoma szeregami znajduje się ogrom literackiej publiczności, która za młodu naucezyszy się języków starożytnych i nabrawszy smaku do klasycznych utworów, nie oddając się później erudycyi, lubi przypominać sobie, powtarzać, przytaczać celniejsze wyjątki z rzymskich i greckich wzorów. Dla tej przemagającej liczby klasy przekład gładko płynący swojskim trybem i zdobny rytmem, będzie zawsze stokroć powabniejszym. Bo proszę, niech mi kto zdoła łatwo nauczyć się i na każde zawołanie zacytować z pamięci choćby jedną stronicę z tego literalnego, bezrymowego przekładu. Pan Małcki namęczył się w swojej Elektrze, by wiernie odbić rozliczność rytmów tragedyi greckiej, twierdząc, że tym sposobem i ducha greckiego da nam lepiej poznać. Bardzo się obawiam, że nim czytelnik przez te labirynty składni, przez te węzły i sieci, tak trudne do rozdzierzgnięcia, dobierze się do greckiego ducha, to cała świeżość myśli poety, całe wrażenie, co oznacza uczucie od razu, lotem błyskawicy wzniecone, niepowrotnie dlań przeminie. Zadaniem naszych czasów jest popularyzować, czynić przystępną dla wszystkich wszelką naukę. Ten więc zawsze większą wziętość zyszcze, kto dla ogółu objęcie przedmiotu snadniejszym sprawi. Uwagę tę czynię nie dlatego aby odejmować cokolwiek z zasługi podobnych przekładów jak Dra Mottego, bo takie prace są chluba literatury, rozkoszą erudytów, pomocą i wzorem dla uczących się młodzieży, ale dlatego, iżbyśmy nielekceważyli tłumaczeń według innej zasady wykonywanych. Oba te rodzaje mogą się ostać obok siebie, oba istniały zawsze, istnieć będą i powinny, oba zarówno zaszczyt piśmiennictwu przynoszą.

Przybyli do Poznania 4. Czerwea.

BAZAR: Werzykow z Grębanin, Borzęcki z Boguszyna, Złotnicki z Gonie. Suchorzewski z Wszemborza, Szczaniecka z Brzostkowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Jouane z Pleszewa, Turno z Obiezierza, Kunze-

müller z Havelberg, Jondek i Britz z Zbąszynia.
HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: bar. Firks z Alt-Görlitz, Mroziński z Chwałkowa, Węgierski z Słupi, Cohn z Skwierzyny n. W., Przewiński z Szczecina.
HOTEL BAWARSKI: Koszutski z Dziadkowa, Gorzeński z Wytaszye, Rekowski z Gorazdowa, Suchorzewski z Węgierska.
HOTEL DU NORD: Żółtowski z Niechanowa, Mosse z Grodziska, Jankowski z Rominia, Wensky z Berlina.

POD CZARNYM ORŁEM: Jachimowicz z Popowa podlesnego, Franke z Żydówka.
HOTEL BERLINSKI: Bothe z Oblath, Huls z Wojnowa, Wendt i Schönrock z Landsberga n. W., Mebus z Mur. Gośliny, Sękowski z Górki.
HOTEL PARYZKI: Schneider z Kiszkowa, Sławoszewski z Komorowa, Seredyński z Chociszewa, Otocki z Gogolewa, Skrzydlewski z Ocieszyna.
POD TRZEMA LILIAMI: Schalf z Rogoźna.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Stark z Sierostawia, św. Marcin Nr. 19.

Wielka aukcja na meble.

W czwartek dnia 5. i w piątek dnia 6. Czerwca r. b. przed południem od godziny 9. i po południu od godziny 2., sprzedawać będę w **sali Towarzystwa Hotelu Eichborna**, przy placu Kamelaryjnym, **bardzo rozmaite sprzęty**, składające się z **dobrze utrzymanych mebli mahoniowych i brzoźowych**, jako to: stoły, krzesła, kanapy, szafy, komody, umywalnie, łóżka z materacami z włosia końskiego, zwierciadła trimaux, zwierciadła w ramach złotych, świeczniki, pościele, firanki, rolosy, kobierce, biórka, szkła i porcelany, a to za gotową zaraz zapłatą, publicznie, największą dającą.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Aukcja nowych obrazów olejnych.

W poniedziałek dnia 16. Czerwca r. b. przed południem od godziny 10. i po południu od 3. sprzedawać będę przez publiczną licytację za gotówkę w **Buscha Hotelu de Rome na dole**

liczny zbiór nowych obrazów olejnych w złotych ramach

jako to: **landszafty, zwierzęta, morskie i inne przedmioty** przedstawiające, **po największej części niderlandzkiego i niemieckiego pędzla.**

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

OBWIESZCZENIE

Od Św. Jana r. b. do tegoż w roku 1859. będą w domu Ziemstwa przez publiczną licytację największą dającą wydzierżawione:

- 1) dobra Broniszewice w powiecie Pleszewskim położone, w terminie dnia 19. Czerwca b. r.
- 2) dobra Boczkow I. & II., w powiecie Odolanowskim, dnia 20. Czerwca b. r.
- 3) dobra Gogolewo w powiecie Śremskim dnia 21. Czerwca b. r.
- 4) dobra Dziadkovo w powiecie Gnieźnieńskim dnia 23. Czerwca b. r.
- 5) dobra Pudliszki w powiecie Krobskim dnia 24. Czerwca b. r.
- 6) dobra Kokoszki w powiecie Krobskim dnia 24. Czerwca b. r.

zawsze od godziny 4tej z południa.

Przystępujący do licytacji winien złożyć 500 Tal. kaucyi na zabezpieczenie licytum swego i w razie potrzeby udowodnić, iż warunkom dzierżawnym zadosty uczynić może.

Warunki dzierżawne mogą być przejrzane w Registraturze naszej.

Poznań, dnia 14. Maja 1856.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Urządnic gospodarczy niezonaty, obudwóch języków moźny, który w gospodarstwach renomowanych samowładnie rządził, z dobrmi świadectwami, szuka od Śgo Jana tu lub za granicą odpowiedniego miejsca; adressy z podaniem warunków uprasza się fr. post. rest. **H. K.** Poznań.

W **Marcinkowie górnem** pod Gonnawą jest zaraz albo też od Św. Jana miejsce dla bezżennego pisarza gospodarczego.

Wapno Rydersdorfskie świeże

można u mnie też teraz dostać, które moźmi koźmi aż za kordon, który około miasta dla choroby pomiędzy byłem rogatm panujacj opasany jest, odwioz, z ktorego zaś miejsca odebrane być moze.

Śrem, dnia 27. Maja 1856.

Fryderyk Boldin.

Nasz skład Szląskiego, Herfordskiego i Irlandskiego płótna jest znów licznie zaopatrzony i polecamy takowe jako też wielki dobór nakryć stołowych wszelkiego gatunku po cenach fabrycznych.
 Poznań, dnia 3. Czerwca 1856.

Meyera Falka Następcy,
 przy ulicy Wilhelmowskiej Nr. 8.

Dobra szlacheckie **Chwalibogowo** pod Wrześnią, z przyległościami wsią Korzkwy i folwarkiem Chwalibogówko są do sprzedania. O warunkach można się dowiedzieć u właściciela każdego czasu.

Dwa folwarki w powiecie Średzkim, objętości 970 mórg ornj roli, a 240 m. łąk dwusiecznych, są do zadzierżawienia z wolnej ręki. Blizszej wiadomości zasięgnąć można w Środzie u Pana Trampczyńskiego, Rzecznika i Notaryusza, lub w Poznaniu w handlu żelaza Pana Oberfelta.

Amerykańska

olbrzymią kukurudzę, białą kukurydzę zęb koński, żółtą kukurydzę zęb koński, południowo niemiecką kukurydzę i prawdziwe Peruwiańskie guano

z tutejszego składu panów **J. F. Poppe & Comp. w Berlinie** poleca w świeżym towarze **Rudol. Rabsilber**, Spedytor.
 Wielkie Garbary Nr. 18.

Mały jęczmień do siewu

poleca **Heymann Marcus**,
 na rogu Rynku i Wronieckiej ulicy 91.

Makuchy rzepiowe i lniane poleca po znizonych cenach

Heymann Marcus,
 na rogu Rynku i Wronieckiej ulicy 91.

Wielka sprzedaż koni.

Dnia 8. Czerwca r. b. odbiorę 40 koni dostawionych 2mu pułkowi huzarów landwery, które w tym samym dniu w Poznaniu przy ulicy Młyńskiej Nr. 20. w domu Pana Barona Winterfeld na sprzedaż wystawie.

Wspomniane konie polecam jako dobre wierzchowce i do zaprzęgu, i te po tanich cenach sprzedam.

S. A. Joske z Międzychodu.

Barany z Sokolnik małych będą wystawione na sprzedaż, podczas jarmarku na wełnę, w podwórzu Hotelu du Nord P. Piotrowskiego.

120 maciór zdatnych do chowu i 80 skopów ma Dominium **Debiez** pod Środą do przedania. Owczarnia ta wolna jest od choroby kłusaka (Traber); jest także corocznie kilkanaście baranów po tanich cenach w tej owczarni do nabycia.

Nożyce do owiec

najnowszj konstrukcyi, uznane za praktyczne, poleca Handel

A. Kluga, przy Wrocławskiej ulicy Nr. 3.

Prawdziwy angielski **Patent-Portland Cement**, dając za takowy zaręczenie i szeciński Portland-Cement poleca tanio

Rudolf Rabsilber,
 Spedytor, przy Wielkich Garbarach Nr. 18.

Prawdziwy środek do prania wełny u Rudolfa Rabsilber,
 spedytora w Poznaniu.

Przednie wina Reńskie i południowe itp. polecają **Bracia Vassall**, w Rynku Nr. 6.

Przez swoje położenie i romantyczne okolice znane miejsce zaleca się nietylko bezpiecznym brzegiem morza ale i wygodnym urządzeniem dla bawiących tam gości. Wygodne i pięknie umeblowane mieszkanie od 30 do 200 Talarów na czas kąpeli są do usług najmujących. Ciagle na miejscu przebywający lekarz (ako też apteka) dają zupełne bezpieczeństwo cierpiącym w przypadku choroby. Czas kąpeli zaczyna się 15. Czerwca.

Zameldowanie o mieszkanie przyjmuje Dyrekcya morskich kąpeli w Zoppot przy Gdańsku.

H. Simona zaszczytnie znanej Mixtury na odciski i brodawki, dostać znów można u J. Zbąskiego Wrocławska ulica Nr. 34. i u R. Sutera ulica Wodna Nr. 22. i 23. w Poznaniu.

Drzewo dębowe w kłostach i walkowe sążniowe, jako też sosnowe kłosty sprzedaje codziennie leśniczy **Michał Przybylski** w boru Woynowskim pod Mur. Gośliną.

W boru **Trzcielńskim** pod Stęszewem mam do sprzedania do 20. Lipca r. b. 200 sążni drzewa pieńkowego. Sążeń kosztuje 8 Złt. Przeźdaż odbywa się codziennie.

S. Warschauer.

Najprzedniejszą oliwę prowancą cotyłko otrzymał

G. Bielefeld, w Rynku Nr. 87.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 3. Czerwca 1856.	Sto pCt	Na pr. kurant	
		papierami.	gotow. zno.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	101	—
dito z roku 1850	4½	—	101½
dito z roku 1852	4½	—	101½
dito z roku 1853	4	—	96½
dito z roku 1854	4½	—	101½
Oblig. długi skarbowego	3½	—	86½
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	83
dito miasta Berlina	4½	—	100½
dito dito	3½	—	84½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	93
dito Prus Wschodnich	3½	—	91
dito Pomorskie	3½	—	92½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	99½
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	—
dito Szląskie	3½	—	89½
dito Prus zachodnich	3½	—	87
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93½
Louisdory	—	—	110½
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	98

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.	Dnia 4. Czerwca 1856 r.			
	od tal. 1. ser.	do tal. 1. ser.	od tal. 1. ser.	do tal. 1. ser.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	4	—	4	5
Pszonicy średniej	3	15	3	20
Pszonicy ordynaryjnój	—	—	—	—
Żyta przedniego, szefel	3	10	3	15
Żyta pośledniego	3	—	3	5
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—
Owsa, szefel	1	20	1	25
Grocha do gotowania, szefel	—	—	—	—
Tatarki szefel	—	—	—	—
Ziemiaków, szefel	1	15	1	20
Masła, garniec	1	20	2	—
Koniczyna czerwoną	—	—	—	—
Koniczyna białą	—	—	—	—
Siana, centnar	—	27	6	1
Słomy, kopa po 1200 funt	10	—	11	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80½ Tral.	29	—	29	15
dnia 3. Czerwca	28	22	6	29
dnia 4	—	—	7	6